

Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe'

Opricht op 12 november 1974
Omvat de plaatsen Geertruidenberg, Raamsdonk en Raamsdonksveer

KringNieuws

Hart voor Historie

Colofon

42e jaargang, nummer 7,
sept.-oktober 2016
KringNieuws verschijnt 8x
per jaar

Secretariaat:

Nassastraat 13 4931 XE
Geertruidenberg
Telefoon: 0162-520519

e-mail:

[info@oudheidkundige-
kring-geertruidenberg.nl](mailto:info@oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl)

Redactie:

John François

Kopij voor KringNieuws
john.francois@hotmail.com

Sluitingsdatum kopij:

28 oktober 2016

Druk: Ergon, grafimedia te
Eindhoven

Afzonderlijke hoogtepunten:

Lezing actueel	1
Verslag expositie 2016 / 'In de spotlights'	2
In memoriam/ Vierde boekuitgave OKG	3
Verkoop overtollige boe- ken	4
Cursussen reg. Ar- chief/Kerk Den Hout	5
Divers nieuws	6

Bezoek onze website!

Ga naar:

[www.oudheidkundige-kring-
geertruidenberg.nl](http://www.oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl)

Speciale aandacht

[www.canon-
geertruidenberg.nl](http://www.canon-geertruidenberg.nl)

Rekeningnummer:

Rabobank
NL42 RABO 0115 6003 10
KvK nr. 40271212

Uitnodiging lezing: WINDMOLENS DE AANJAGERS VAN ONZE WELVAART DOOR DE EEUWEN HEEN.

Datum: donderdag 20 oktober 2016
Spreker: De heer Louw Eijben
Locatie: Theaterzaal van Cultureel Centrum 'De Schattelijjn'
Tijd: 20.00 uur

Tijdens de lezing zal men terug gevoerd worden naar het begin van het windmolentijdperk. Waar kwamen ze vandaan en hoe zijn ze in Europa terecht gekomen?

De ontwikkeling van de windmolen zal besproken worden. Naar gebruik zullen een aantal windmolens in detail behandeld worden zoals de korenmolen, poldermolen en houtzaagmolen.

Wat hebben de molen voor ons land betekend. Ons land zou de vorm zoals wij die nu kennen niet hebben gehad als wij niet over de windmolen hadden kunnen beschikken. De industrialisatie van ons land heeft een grote vlucht genomen door de windmolen. De huidige industriegebieden, werkgelegenheid en welvaart zijn daar het resultaat van.

Op de foto Louw Eijben

De windmolen ging het verliezen tijdens en na de industriële revolutie. Ze zijn echter in een geheel andere gedaante weer helemaal terug en niet iedereen is daar blij mee!

De toegang is gratis ook voor niet leden

OKG Expositie 2016 'Bodemvondsten in Beeld' Archeologie in de vestingstad Geertruidenberg wederom een succesvol evenement.

Zondag 11 september 2016 is na 10 weken, de OKG expositie 'Bodemvondsten in Beeld' welke plaatsvond in de Geertruidkerk, officieel beëindigd

Voor het vierde jaar exposeerde de Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe' samen met de Kunstcommissie van genoemde kerk. Dit jaar besteedde de OKG aandacht aan 40 jaar door haar deskundig uitgevoerde bodemonderzoek in de vestingstad Geertruidenberg.

De expositie gaf een fraai inzicht van de uitgebreide en zeer nauwgezette wijze waarop de onderzoeken plaatsvonden en over de opgegraven objecten. Het grote succes van de vorige expositie 'De Langstraat-spoorlijn' met ca. 6000 bezoekers kon nauwelijks worden overtroffen, maar toch kunnen wij deze Expo met totaal ca. 4000 bezoekers als zeer geslaagd in de analen van de Kring bijschrijven.

Enkele weken eerder werd de 3000e bezoeker verwelkomd. Het was de heer Erik Haan uit de Achterhoek welke op doorreis naar Delft was en nog even Geertruidenberg aandeed. De heer Haan werd door de OKG voorzitter de heer Jan van Gils toegesproken en door mede projectleidster mevrouw Joke Serraris verrast met een bloemetje en een kleine attentie.

Op de foto Erik Haan ontvangt als 3000e bezoeker een attentie van Joke Serraris. (foto: de Langstraat)

'In de spotlights'

Met enige regelmaat richten we de spotlights op een lid van één van de werkgroepen, want onze vrijwilligers vormen immers het hart van de vereniging. Bij deze aflevering kijken we achter de schermen bij:

Naam:
Leeftijd:
Woonplaats:
Lid sinds:

We missen deze keer de spotlights en ook de persoon die deze altijd verzorgde. We hopen voor de volgende editie een vervanger te hebben gevonden die deze rubriek zou willen vullen.

De redactie

Het OKG bestuur is trots op alle leden die zich ingezet hebben voor het tot stand komen van deze fraaie en geslaagde expositie. Het was heel veel mensenwerk maar het heeft geloond! Daarom hieronder nogmaals een reeds eerder geplaatste foto van de werkgroep Expo 2016 welke deze expositie tot stand bracht en onder leiding stond van projectleider de heer Cock Vrijenhoek.

Op de foto v.l.n.r.: Bas Zijlmans, Jan Domenie, Wim van Alphen, Cor Knoop, Jan Serraris, Kees Schuller, Henk Anemaat, John Francois, Piet v.d. Ploeg, Anton Krols, Hans Koopmanschap, zittend Joke Serraris en projectleider Cock Vrijenhoek. Op de foto ontbreken: Zanza Loupias, Jan Kommers, Rinus Damsteegt, en ons erelid Cor Heesters.

Inmiddels kan gemeld worden dat ook de ontmanteling van de tentoonstelling, ondanks het vele werk, voorspoedig is verlopen.

Verder is het bestuur veel dank verschuldigd aan alle supporters, die 10 weken lang dagelijks de bezoekers verwelkomden en hun voorzagen van de benodigde informatie. Ook dank aan onze sponsors en allen van buiten de OKG welke hebben bijgedragen aan het welslagen van deze Expo 2016.

Op naar Expo jaar 2017.

In memoriam Len Kooiman

Dinsdag 13 september l.l. bereikte ons het bericht dat Len Kooiman op maandagavond 12 september 2016 op 93-jarige leeftijd thuis was overleden. Kort na zijn tijdelijk verblijf in "De Volckaert" in Dongen heeft Len de strijd tegen het ouder worden moeten opgeven. Enkele dagen daarvoor wilde ik hem voor het weekend nog gaan bezoeken, maar de telefoon werd niet opgenomen en ik besloot om een paar dagen later nogmaals te proberen een afspraak te maken voor een bezoekje. Het heeft niet zo mogen zijn!

Zevenentwintig jaar geleden kwam ik tijdens een lezing van de 'Oudheidkundige Kring 'Geertruydenbergh' met Len in contact. Als toenmalige voorzitter van de Kring was het mijn gewoonte onbekende bezoekers aan te spreken en te vragen naar de reden van hun belangstelling. Al snel begreep ik dat Len een meer dan gemiddelde belangstelling bezat voor de geschiedenis van zijn nieuwe woonplaats en een aanwinst kon betekenen bij het onderzoek naar en het uitdragen van onze lokale geschiedenis.

In 1989 werd Len lid van onze kring en het duurde niet lang voor hij werd gevraagd om toe te treden tot het bestuur van de kring. Samen deden wij onderzoek naar het klooster Sint Catharinadaal, het Prinsenhof en scheepswerf Nederlof. Deze onderzoeken resulteerden in twee gezamenlijke publicaties in In de Hollantsche Tuyn en De Dongebode. Len werd een van de (weinige) schrijvers voor De Dongebode, het tijdschrift van de Oudheidkundige Kring "Geertruydenberghe". Lange tijd was hij ook een belangrijke steunpilaar voor de N.H.- gemeente van Geertruidenberg. Voor zijn inzet en bijdragen werd Len op 17 maart 2005 benoemd tot erelid van de Oudheidkundige Kring Geertruydenberghe'.

Met het heengaan van Len verliezen wij een waardevolle Bergenaar en in het bijzonder een vriend.

Len rust zacht! Wij zullen je niet vergeten!

Bas Zijlmans,

Erevoorzitter van de Oudheidkundige Kring "Geertruydenberghe"

Vrijdag 21 februari 2014 Len Kooiman (1923-2016) tijdens de borrel na de overdracht van de Collectie Bas Zijlmans aan de gemeente Geertruidenberg in het Regionaal Archief Tilburg.

(Foto: Teus Steenhoven)

Vierde boekuitgave door de Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe' in de serie Panden en Standen in Geertruidenberg. Elfhuizen 2.

Onlangs heeft de Oudheidkundige Kring 'Geertruydenberghe' het vierde boek in de reeks 'Panden en Standen in Geertruidenberg' uitgebracht. In dit boek, dat geschreven is door Arjan van Loon staat het pand Elfhuizen 2 centraal.

Eigenaars en bewoners van dit pand tussen ongeveer 1550 en 1900, worden door Arjan van Loon uitgebreid tot leven gebracht. De lezer beleeft hun dagelijkse bezigheden, zowel wat betreft het voeren van de huishouding als het uitoefenen van het beroep, met alle beslommeringen die daarbij horen van dichtbij mee. Trouw en ontrouw, ruzies, aangrijpende sterfgevallen, heugelijke gebeurtenissen. Alles wat in diverse mensenlevens gedurende vierhonderd jaar kan passeren, heeft een plaatsje in het boek gekregen.

Het boek is voorzien van afbeeldingen in kleur, in een handzaam formaat uitgevoerd en telt 164 pagina's. De

bijlagen achterin geven een uitgebreid overzicht van (grond)bezit en huisinrichting. Degene die op basis van deze publicatie verder onderzoek wil doen, kan putten uit de bijzonder complete eindnoten.

Het is de bedoeling dat na de reeds eerder uitgegeven edities Markt 1,3, Elfhuizen 7 en nu Elfhuizen 2, andere panden in het historische centrum van de stad op een vergelijkbare wijze worden beschreven, zodat de geïnteresseerde lezer als het ware rond het marktplein kan lopen en bij vrijwel ieder pand de vroegere bewoners tot leven kan roepen.

Het eerste exemplaar van de uitgave Elfhuizen 2, werd tijdens een bijeenkomst in het Gemeentehuis van Geertruidenbergkamer door de voorzitter van de Kring de heer Jan van Gils, aangeboden aan de Burgemeester van Geertruidenberg mevrouw Drs. Willemijn van Hees. Zij liet zich uitgebreid voorlichten door de auteur over de in en outs van het tot stand komen van het boek. Zij feliciteerde de Kring met het initiatief om op deze wijze de geschiedenis van de historische gebouwen vast te leggen.

Het boek is verkrijgbaar via de Oudheidkundige Kring 'Geertruidenberghe'. De prijs van het boek bedraagt € 21,50 exclusief eventuele verzendkosten. Bestellingen in Geertruidenberg, Raamsdonksveer en Raamsdonk worden gratis thuisbezorgd.

U kunt bestellen via het OKG secretariaat: Nassaustraart 13, 4931XE Geertruidenberg Telefoon 0162-520519 of via info@oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

De heer en mevrouw Meurisse-Vergels, sponsoren van het boek

Het eerste exemplaar

Auteur Arian van Loon

Ook van de eerdere uitgaven Markt 3 en Elfhuizen 7 zijn nog enkele exemplaren beschikbaar. De prijs is eveneens € 21,50 per boek.

Verkoop overtollig geworden boeken uit OKG bibliotheek 7^e selectie

Wegens doublures, ruimtegebrek en heroverweging van het soort titels in onze OKG bibliotheek, zijn een aantal boeken overtollig geworden.

Het bestuur heeft besloten deze boeken te koop aan te bieden aan de leden van de Kring maar ook anderen kunnen hiervoor in aanmerking komen. Leden gaan echter voor!

Omdat het vaststellen van een prijs voor de boeken moeilijk is, is besloten ze te verkopen aan de hoogste bieder. De biedingstermijn loopt tot één maand na de verschijningsdatum van deze editie van het KringNieuws.

Om een indruk te krijgen welke boeken te koop zijn, zullen de titels met informatie over de inhoud etc., met enige regelmaat in het KringNieuws te koop worden aangeboden.

Geïnteresseerden kunnen voor meer informatie en een eventueel bod, contact opnemen met het OKG secretariaat telefoon:0162-520519 of via email

info@oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

Hieronder de zevende selectie:

Titel: **Kookboek Cultuur Historie**
Auteur/Uitgever: Willem Enschoot
Inhoud: Cultuur historische waarden in Prov. Noord Brabant, compleet met 2 CD's
Afmetingen: 34 x 22 cm
Pagina's: 30

Titel: **Brabantse Biografieën**
Auteur/Uitgever: Jan van Oudheusden
Inhoud: Levensbeschrijvingen van bekende en onbekende Brabanders
Afmetingen: 21 x 13,5 cm
Pagina's: 208

Titel: **Schelpen vinden en herkennen**
Auteur/Uitgever: Bob Entrop
Inhoud: Alles over schelpen
Afmetingen: 32 x 28 cm
Pagina's: 324

Titel: **Noord Brabantse plaatsnamen nr. 3 Teteringen**
Auteur/Uitgever: Chr. Buiks
Inhoud: Diverse gegevens over de plaats Teteringen
Afmetingen: 27 x 21 cm
Pagina's: 255

Titel: **Opgavingen in Steenberg**
Auteur/Uitgever: Gerrit Groeneweg
Inhoud: Verslag van het archeologisch onderzoek naar het voormalig Gasthuis van Steenberg
Afmetingen: 24 x 15,5 cm
Pagina's: 126

Titel: Bijdrage over de Grote kerk in Breda
 Auteur/Uitgever: M.F. IJsseling en Brekelmans
 Inhoud: Geschiedenis van de Grote Kerk in Breda
 Afmetingen: 24 x 16 cm
 Pagina's: 47

Titel: 150 jaar Fonds 1815
 Auteur/Uitgever: Drs. P.H.M. Bosscher
 Inhoud: Erkenntenis van Nederlanders aan hunne verdedigers
 Afmetingen: 21 x 23 cm
 Pagina's: 63

Cursussen in Regionaal Archief Tilburg

Hoe doe je historisch onderzoek naar je eigen familie of woonomgeving? Hoe leer je oud schrift? Regionaal Archief Tilburg biedt daarvoor cursussen aan: stamboomonderzoek, onderzoek je woonomgeving, oud schrift en familiegeschiedenis.

Het lesmateriaal wordt grotendeels via een digitale leeromgeving aangeboden. De cursus Familieggeschiedenis loopt vrijwel volledig via de website. Voor deelname aan de cursussen is het nodig dat je over digitale vaardigheden beschikt.

De cursussen voor 2016-2017 zijn:

Stamboomonderzoek

Nieuwsgierig naar je familiegeschiedenis? Ga aan de slag met je stamboom. Leer in een reeks van zes bijeenkomsten je weg te vinden in het archief en op internet. Breng je voorouders in beeld en leer de verhalen kennen die documenten vertellen.

6 bijeenkomsten: 17 november, 1 en 15 december 2016, 12 en 26 januari, 9 februari 2017.

Oud Schrift voor gevorderden

In deze vervolgcursus van Oud Schrift ga je je richten op het 'ontcijferen' van moeilijk oud schrift. Je oefent in het lezen van oude schriftsoorten en Nederlandstalige teksten. Aan het eind van de cursus kun je de oude teksten eenvoudig lezen.

6 bijeenkomsten: 5 en 19 oktober, 2, 16 en 30 november en 14 december

Familieggeschiedenis

Een van je familieleden is startpunt voor onderzoek. Als eindwerkstuk schrijf je een verhaal daarover. In deze online cursus leer je zoeken in diverse historische bronnen. De opdrachten, instructie en terugkoppeling zijn digitaal. Je krijgt online feedback op je opdrachten van docenten én medecursisten. Je ontmoet ze tijdens twee bijeenkomsten,

een start- en een eindbijeenkomst.

Deze cursus geeft Regionaal Archief Tilburg in samenwerking met het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) in Den Bosch, met bijeenkomsten op 5 november 2016 en 11 maart 2017.

Oud Schrift voor beginners

Wie historisch onderzoek doet, krijgt - naarmate je verder teruggaat in de tijd - te maken met handgeschreven documenten en afwijkend taalgebruik. In deze beginnerscursus leer je vaardigheden om die handschriften te lezen en begrijpen.

6 bijeenkomsten: 18 januari, 1 en 15 februari, 1, 15 en 29 maart 2017

Onderzoek je Woonomgeving

Nieuwsgierig naar het verhaal van een huis of wijk? Op zoek naar de herkomst van het hoekje grond van je opa? In vier bijeenkomsten leer je bronnen op internet kennen en in het archief o.a. kadaster, bouw- en notarisarchieven gebruiken voor je onderzoek.

4 bijeenkomsten: 5 en 19 januari, 2 en 16 februari 2017

Locatie, tenzij anders vermeld: Kazernehof 75, 5017 EV Tilburg

Ga voor meer informatie en aanmelding naar www.regionaalarchieftilburg.nl/cursussen

Dorpsbewoners nemen kerk Den Hout over

Inwoners van Den Hout mogen de Corneliuskerk aan de Houtse Heuvel in principe overnemen. Dat hebben de besturen van de Catharinaparochie en het Bisdom Breda besloten. De overname is daarmee overigens nog niet definitief: de partijen moeten het eerst nog eens worden over de financiële voorwaarden. De Stuurgroep Behoud Corneliuskerk wil de kerk na de sluiting – uiterlijk in december 2016 – behouden voor de Houtse gemeenschap. Zij willen het pand omvormen tot een multifunctionele evenementenlocatie met een gebedsruimte.

De neogothische Corneliuskerk is deelnemer aan het project Adopteer een Kerk.

Meer informatie vindt u via deze link

<https://toekomstreligieuserfgoed.nl/nieuws/inwoners-mogen-kerk-den-hout-overnemen/>

Foto: Corneliuskerk Den Hout (G. Lanting CC BY-SA 3.0)

DIVERS NIEUWS

Ledenvaria:

Nieuwe leden:

De heer H.N. van Dijk Markt 25 Geertruidenberg

Agenda:

- **Lezing Oudheidkundige Kring**
20 oktober De betekenis van de windmolens voor de economische ontwikkeling van Nederland.
17 november onderwerp nog niet bekend.
15 december onderwerp nog niet bekend.
- **Vergadering bestuur OKG** 5 oktober 2016
- **wisselexpositie 'Schelpen in vorm, kleur en gebruik'** in Museum De Roos Van 5 mei t/m 2 oktober 2016.
- **Themajaar** Heemkundekring Hooge en Lage Zwaluwe Afsluiting op 29 december 2016.
- **Maand van de geschiedenis oktober 2016** Oktober is de Maand van de Geschiedenis, hét grootste historische evenement van Nederland. In oktober spoelen we terug, dit jaar rondom het thema Grenzen. We ontdekken hoe mensen door de eeuwen heen grenzen maken, veranderen, verleggen, bewaken en oversteken. Bekijk het programma en laat je verrassen door actuele talks, festivals, tours, verkiezingen, boeken en meer!
<http://www.maandvandegeschiedenis.nl/>
- **Nederlands Openluchtmuseum thema smokkelen**
Lezing Alex Vanneste: 15 oktober, 14 – 15 uur.
Meer informatie
<http://www.maandvandegeschiedenis.nl/page/3829/smokkelen-in-de-eerste-wereldoorlog>
- **Seventies Gorcums Museum – Gorinchem**
Van 22.10.2016 t/m 19.3.2017
Na de succesvolle tentoonstelling over de Sixties komen nu de Seventies naar het Gorcums Museum. Tien kleurrijke jaren waarin de verschillende stijlen en stromingen meer contrasteerden dan ooit! Folk en hardrock wedijverden met disco, hotpants met punk en schrootjes en kamerbreed tapijt met strak meubel-design. Neem een duik in dit bonte verleden met de expositie SEVENTIES music - fashion - design.
Adres: Grote Markt 17, 4201EB, GORINCHEM
0183 - 63 28 21
- **Nacht van de Geschiedenis** Rijksmuseum - Amsterdam 29 okt, 20:00 – 01:00 u
Op zaterdag 29 oktober organiseert het Rijksmuseum de Nacht van de Geschiedenis. Boeiende sprekers, debatten, lezingen en interviews gaan in op het thema van dit jaar: Grenzen. Klinkende namen als Beatrice de Graaf, Ruben Terlou, Gloria Wekker, Geert Mak, Fidan Ekiz, James Kennedy, Paul Schnabel, Frank Westerman, Rosita Steenbeek en David Armitage dragen bij aan een spannend Nacht-programma dat (historische) grenzen opzoekt. Door het hele Rijksmuseum vertellen conservatoren 'verhalen op zaal' bij voorwerpen uit de collectie. Audiovoorstellingen, dans en muziek geven de Nacht een extra grenzeloos gevoel. Meer informatie
<http://www.maandvandegeschiedenis.nl/page/4100/nacht-van-de-geschiedenis-in-het-rijksmuseum>

Van onze bibliotheek

Nieuwe boeken in de bibliotheek.

Wist u dat binnen de kring diverse bladen circuleren welke in een roulatiesysteem onder de leden worden doorgegeven? Heeft u hiervoor interesse kunt u zich opgeven bij Anne v.d.Berg-ter Schure of via email info@oudheidkundige-kring-geertruidenberg.nl

Een overzicht van deze bladen treft u hieronder;

- De Klok Heemkunde kring Made
- De Mulder Heemkunde kring Gilze Rijen
- De Wazerwijen Heemkunde kring Dongen
- Engelbrecht van Nassau Heemkunde kring Breda
- De Búrt Heemkundekring Hooge en Lage Zwaluwe
- Effe Lústere Heemkunde kring Werkendam
- De Waterschans Heemkunde kring Bergen op Zoom
- Met gansen trou Heemkunde kring Heusden e.o.
- De Koerier Brab. Heem en Erfgoed Brabant
- Holland Historisch tijdschrift
- Immaterieel erfgoed
- Saillant Stichting Menno van Coehoorn
- Westerheem Nederlandse Archeologie
- Zuidwesterheem Archeologie Zuidwest Nederland
- Vitruvius Vakblad voor erfgoed professionals
- Terra Cognita Archeologische vereniging Land van Heusden en Altena
- Archeologisch Magazine
- InBrabant tijdschrift van ErfgoedBrabant

Van de redactie

Beste leden van de Oudheidkundige Kring Geertruidenberghe,

Mocht u kopij willen aanleveren voor het KringNieuws of NieuwsFlits wil ik u dit even mee geven:

De uiterste inleverdatum van kopij voor KringNieuws nr. 8 is **vrijdag 28 oktober**. Het KringNieuws valt dan in de week van 7 november in de bus.

De lezing, (onderwerp nog niet bekend) is gepland op **donderdag 17 november 2016**

Mocht er tussendoor belangrijk nieuws te melden zijn wordt een NieuwsFlits via de email verzonden.

Tip: kent u iemand in uw omgeving die geen emailadres heeft druk de NieuwsFlits even af en doe die dan bij deze persoon in de bus.

Stuur **kopij** als Word-document, platte tekst, dus geen opmaak.

Stuur **foto's** (onder vermelding van wie, wat, waar en wanneer) naar **John François:**

john.francois@hotmail.com

Met vriendelijke groet,
De redactie